U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **Služby Bruntál s.r.o.**, IČO 619 42 006, se sídlem Slovenská 79/4, 792 01 Bruntál, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje,** se sídlem 28. října 117, 702 18 Ostrava, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 3. 2016, č. j. MSK 14145/2016, projednávané Krajským soudem v Ostravě pod sp. zn. 22 A 46/2016, o námitce podjatosti soudkyně Krajského soudu v Ostravě JUDr. Moniky Javorové,

takto:

Soudkyně Krajského soudu v Ostravě JUDr. Monika Javorová **není** vyloučena z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 22 A 46/2016.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalobce se žalobou doručenou dne 2. 5. 2016 Krajskému soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 3. 2016, č. j. MSK 14145/2016. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Bruntál, odboru výstavby a územního plánování ze dne 14. 12. 2015, č. j. MUBR/86026-15/Iva-Výst. 9741/2015/Iva, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o umístění stavby rodinného domu na pozemku p. č. 64 v katastrálním území Karlovec.

[2] Dne 30. 5. 2016 žalobce vznesl námitku podjatosti vůči ve věci rozhodující soudkyni JUDr. Monice Javorové. Námitku podjatosti vznáší s ohledem na předchozí nezákonná odmítající rozhodnutí jmenované soudkyně ve věcech vedených u krajského soudu pod sp. zn. 79 A 7/2013, 79 A 1/2014 a 5 Na 4/2015. Žalobce má dále za to, že nynější žaloba, projednávaná pod sp. zn. 22 A 46/2016 měla být zároveň posouzena jako návrh na obnovu řízení ve věcech výše uvedených. Je zřejmé, že k efektivnější a rychlejší ochraně práv by přispělo, pokud by soud v rámci obnovy předchozích řízení (sp. zn. 79 A

7/2013, 79 A 1/2014 a 5 Na 4/2015) v jednom řízení svým určujícím výrokem vyřešil všechny sporné otázky.

[3] Žalobce uvádí, že nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, o níž je schopen referovat pouze soudce sám. Takto úzce pojímaná kategorie by však v praxi stěží nalezla uplatnění, jelikož vnitřní rozpoložení soudce lze jen obtížně objektivně přezkoumat. Je nutné posoudit reálně existující okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci sp. zn. 22 A 46/2016 nikoliv nezaujatý vztah. K nezávislosti soudce dále cituje judikaturu Ústavního soudu a Evropského soudu pro lidská práva.

[4] Soudkyně JUDr. Monika Javorová ve svém vyjádření k námitce podjatosti uvedla, že žalobce zná pouze z úřední činnosti a necítí se být v projednávané věci podjatá.

II.

[5] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. *[s]oudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech*.

[6] Podle § 8 odst. 5 s. ř. s. [*ú]častník nebo osoba zúčastněná na řízení může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočníka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud, a je li namítána podjatost soudní osoby, tlumočníka nebo znalce, senát po jejich vyjádření*.

[7] Integrální součástí práva na spravedlivý proces, vymezeného v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezaujatost soudce je jedním z klíčových předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky).

[8] Vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci má být založeno nikoliv na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (srov. nález Ústavního soudu ze dne 31. 8. 2004, sp. zn. I. ÚS 370/04). Ústavní soud ve své judikatuře dále vyslovil, že *„[d]ůvodné pochybnosti o soudcově nestrannosti jsou kategorií objektivní povahy a jako takové musí být založeny skutečnostmi objektivitě soudcovského rozhodování protiřečícími, a to natolik, že nikoli z pohledu účastníků*

řízení, ale v objektivním smyslu ústavně chráněnou nestranností soudcovského rozhodování otřásají“ (usnesení Ústavního soudu ze dne 9. 3. 2000, sp. zn. III. ÚS 26/2000). Důvodem vyloučení je tedy taková povaha subjektivního vztahu soudce k věci samé, k účastníkům či jejich zástupcům, která je natolik objektivizovatelná, že lze důvodně pochybovat o soudcově nepodjatosti. Poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu soudce na projednávané věci, zejména v případech, kdyby mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen ve svých právech. Poměr soudce k účastníkům nebo k jejich zástupcům (ať již přátelský či nepřátelský) může být založen příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem, může jít i o vztah ekonomické závislosti, apod. Jak dále uvedl Ústavní soud, *„poměr vyloučené osoby k věci musí mít zcela konkrétní podobu a osobní charakter, aby mohl být dostatečně pádným důvodem, podmiňujícím vznik pochybnosti o schopnosti soudce nestranně přistupovat k věci a k úkonům jí se týkajícím.*“ (nález ze dne 26. 7. 2012, sp. zn. III. ÚS 187/10).

[9] V nyní posuzovaném případě je třeba zdůraznit, že dle již citovaného ustanovení § 8 odst. 1 věty poslední s. ř. s., důvod k vyloučení soudce nezakládají okolnosti spočívající v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Postup v rozhodování soudců v jiných věcech tedy nemůže vést k jejich vyloučení, byť by v těchto věcech byl sám žalobce neúspěšný. Nejvyšší správní soud k námitce žalobce podotýká, že soudce může být vyloučen z rozhodování jen z objektivních důvodů, nikoli pro subjektivní přesvědčení účastníka řízení o nespravedlivosti dřívějšího rozhodnutí či nezákonného postupu soudu, které se projevuje polemikou s názory soudu a jejich zpochybňováním. Zpochybňovat rozhodnutí soudu jistě lze; k tomu však slouží opravné prostředky (jsou-li přípustné), nikoli námitka podjatosti (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2015, č. j. Nao 82/2015 – 58).

[10] Právě naposledy uvedené závěry mají v posuzovaném případě zásadní význam. Žalobce nikde ve svém podání netvrdí skutečnosti svědčící o subjektivním vztahu ve věci rozhodující soudkyně k věci samé, k účastníkům či jejich zástupcům, které by byly s to založit objektivní a důvodné pochybnosti o její nepodjatosti. Domnělou podjatost spatřuje výhradně v předchozí rozhodovací činnosti soudkyně v projednávané věci a ve věcech dřívějších. Jediná konkrétní námitka žalobce spočívá v tom, že soud měl v nyní projednávané věci zároveň rozhodnout o obnově řízení vedených u krajského soudu pod sp. zn. 79 A 7/2013, 79 A 1/2014 a 5 Na 4/2015, a poté v jednom řízení vyřešit všechny sporné otázky. Jedná se však toliko o vyjádření nesouhlasu s právním posouzením věci. Jakkoliv jej má žalobce za nesprávné, toto posouzení nemůže s ohledem na výše uvedené samo o sobě představovat důvod vyloučení soudce pro podjatost ve smyslu § 8 odst. 1 s. ř. s.

[11] Vzhledem k tomu, že se namítaná soudkyně necítí být podjatá, žalobce neuvedl žádné relevantní skutečnosti, které by mohly vést k pochybnostem o její nepodjatosti, a nenasvědčují tomu ani jiné skutečnosti, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že není vyloučena z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 22 A 46/2016.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

Nao 138/2016

V Brně dne 13. července 2016

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu